

Keistiön linnustokartoitus 2019

CoastNet LIFE (LIFE17NAT/FI/000544)

Erkki Virolainen

JOHDANTO JA MENETELMÄT

Kartoitusten tavoite ja tarkoitus

- Tämä raportti on tuotettu EU:n LIFE-rahoituksen tuella CoastNet LIFE -hankkeessa. Raportin tuloksia hyödynnetään Keistiön fladat Natura2000-alueen ennallistamisen ja hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Inventoinnin tarkoituksena oli selvittää alueen pesimälinnusto ja tarkastella mahdollisten hoitotoimien vaikutusta alueen lajistoon
- Kirjoittaja on yksin vastuussa tämän raportin sisällöstä. Se ei välttämättä vastaa Euroopan unionin mielipidettä. EASME ja Euroopan komissio eivät ole vastuussa siitä, miten siinä olevaa tietoa käytetään.

Kartoituskohteet ja -menetelmät

- Kartoitettu alue oli Keistiön fladat natura-alue kokonaisuudessaan (Ks kuva 1)
- Kartoitus suoritettiin 3 kerran kartoituksena. Alue käytiin systemaattisesti läpi siten, ettei mikään maa-alue jäänyt yli 100m etäisyydelle kartoittajasta. Varsinaiset kartoituskerrat olivat 4.5, 22.5 ja 8.6. ja ne kattoivat eri lintulajien pesimäkauden hyvin kattavasti. Lisäksi kohteella retkeiltiin 21.5 ja 7.6, jolloin havainnoitiin yöaktiivisia laulajia. 8.6. alueelle laskettiin myös linjalaskentana alueen sisään sijoittuva 3 km pitkä linnuston linja-arviointilinja. Lintuinventointeihin käytettiin aikaa seuraavasti: 4.5 (7 h), 21.5. (4 h), 22.5, (3.5h), 7.6. (1,5) ja 8.6. (9.5h)

TULOKSET

Lajihavainnot

- Friskanista Östra Sundetiin ulottuva jakso fladoineen ja kluuveineen edustaa monipuolisesti Itämeren murtovesirannikon sisäsaariston maankohoamisen sukkessiovaiheita. Lahden rannalla on saaristossa harvinainen laaja umpeutuva merenrantaniitty, joilla tavataan useita arvokkaan niityn indikaattorilajeja. Friskan on karu erämainen glo-järvi, jonka rannat soistuvat. Ympäristössä on kalliomännikköä. Keistiön suojelualueesta (naturarajaus) suuri osa on karuhkoa mäntyvaltaista kalliometsää joita halkovat muutamat rehevämmät suopainumat (korpia). Varsinainen hoitotoimien toimenpidealue on aika lailla umpeutunut Keistiön flada, jossa entiset laidun, niitty ja viljelyalueet ovat ruovikoituneet vaihtelevasti ja reunoilta osin pensoittuneet ja metsittyneet.
- Oheisessa taulukossa 1 on merkitty suunnitellulla hoitokohteella esiintyneet mielenkiintoiset lajit

Taulukko 1. Kartoituskohteen merkittävimmät lajihavainnot.

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Uhanal.lk	Muu status	Runsaus
Acroceohalus shoenobaenus	ruokokerttunen	NT		4
Gallinago gallinago	taivaanvuohi	NT		1
Motacilla alba	västäräkki	NT		1
Tringa totanus	punajalkaviklo	NT		1
Schoeniclus schoeniclus	pajusirkku	VU		7
Lophophnes cistatus	töyhtötiainen	VU		0-1
Rallus aquaticus	luhtakana			1

- Tulevalla hoitokohteella (pensoittunut niitty, niitty ja ruovikko) tavattiin lisäksi seuraavat lajit: metsäkirvinen (1 pari), rytikerttunen (1), pajulintu (2-3), peippo (2), sinitiainen (0-1), niittykirvinen (1). Levähtävinä tai ruokavieraina lahdella tavattiin kurki (2 yks), ja sepelkyyhky. Gåsvikenin lahdella tulevan hoitoalueen ulkopuolisella vesialueella pesii silkkiuikku (2 paria) ja heinäSORSA (1) ja ruokailukohteena lahden pohjukkaa käyttävät isokoskelo, telkkä ja lapintiira sekä merikotka.
- Friskanin sisäjärvi on hyvä levähdyskohde vesi- ja loppukilinnuille. 4.5. laskentakerralla järvellä lepäili 80 tukkasotkaa, 15 telkkää, 4 tavia. Järvellä tavattiin useasti esiaikuisia merikotkia ja loppukevästä sinne asettui laulujoutsenen kihlapari.
- Linjalaskennassa linnuston kokonaistiheys oli 127paria/neliökilometrillä ja kartoituksessa 124 paria/neliökilometri maapinta-alaa kohden. Koko alueen linnustoa ja sen runsautta kuvaava linjalaskennan tulos (taulukko 3) ja kartoituslaskennan tulos (taulukko 2) tallennetaan erilliseen Excel-taulukkopohjaan, josta ne viedään LajiGISiin.

HOITO- YM. SUOSITUKSET

- Ruokokerttunen ja pajusirkku taantuvat hoitotoimien takia kun ruovikko poistuu. Fladan reunoille ja Gåsvikenin ja Bredvattnetin reunoille jää joka tapauksessa ruovikkoa joka täyttää lajien elinympäristövaatimukset.
- Taivaanvuohi, punajalkaviklo ja västäräkki vastaavasti hyötyvät avoimen alueen lisääntymisestä ja suunnitelluista hoitotoimista. Avoin hoidettu laidun/niitty saattaa jatkossa houkuttaa myös uusia pesimälajeja hoitokohteelle ja lisää levähtävien lajien runsautta.

- Fladan reunametsän puustoiselle osuudella pesiin muutamia lintupareja mutta puuston poisto ei vaikuta olennaisesti niiden esiintymiskuvaan. Alueella tavatun töyhtöiaisenkin reviirin keskusta on selvästi hoitoalueen ulkopuolella.
- Keistiön saarella pesii merikotka mutta suojelualueen ulkopuolella etäällä hoitokohteista, Hoitotoimia suunnitellussa on kuitenkin varmistettava sen hetkinen pesimätilanne ja pesän sijainti mahdollisten häiriöiden minimoimiseksi
- Suunnitellut hoitotoimet todennäköisesti lisäävät alueen biodiversiteettiä monien eri eliöryhmien osalta. 2-3 lintulajin taantuminen ei muodosta estettä hoitotoimien toteutukselle. Ruoko- ja rytikerttunen sekä pajusirkku ovat suhteellisen yleisiä ruovikoiden tyyppilajeja kaikkialla Etelä-Suomessa ja niiden taantuminen johtunee talvehtimisalueilla tapahtuneista seikoista eikä pesimäalueen ympäristön muutoksista Suomessa.
- Suunnitellut hoitotoimet tulisi ajoittaa pääosin lintujen pesimäkauden ulkopuolelle (pesimäkausi 1.5-15.7), koskee erityisesti alkuraivauksia ja puuston poistoja.

Kuva 1 Keistiön kartoitusalueen raja (vihreä) ja linjalaskennan reitti (punainen viiva):

Taulukko 2 kartoituslaskennan parimäärät koko suojelukohteella:

Keistiön fladat - naturalueen linnustokartoitus 2019

havaitut pesiviksi tulkitut lajit	lukumäärä(paria)	
teeri	1	
luhtakana	1	
tylli	0	reviirin ydinalue muualla?
punajalkaviklo	2	
taivaanvuohi	1	
lehtokurppa	1	toisen reviirin osa ulottuu kartoitusalueelle
sepelkyyhky	3	
uuttukyyhku	1	
käpytikka	2	
palokärki	0	reviirin ydinalue muualla?
metsäkirvinen	12	
niittykirvinen	1	
västäräkki	2	
punarinta	2	
leppälintu	1	
mustarastas	1	
laulurastas	2	
ruokokerttunen	7	
rytikerttunen	1	
lehtokerttu	1	
pajulintu	19	
hippiäinen	2	
harmaasieppo	1	
kirjosieppo	5	
töyhtötiainen	2	
talitiainen	3	
sinitäinen	2	
kuusitiainen	1	
puukiipijä	1	
varis	1	
korppi	1	
peippo	31	
vihervarpunen	4	
urpiainen	1	
pikkukäpylintu	1	
keltasirkku	1	
	118	
vesi- ja loki-linnut: Friskan, Gåsviken ja pikkuluodot		
laulujoutsen	1	ei pesintä
silkkiuikku	2	
telkkä	2	
heinäsosrsa	1	
tavi	1	

tukkakoskelo	2
isokoskelo	1
lapintiira	1
kalalokki	1

Taulukko 3. Linjalaskennassa havaitut lajit on esitelty omassa erillisessä tiedostoossaan